

Ödeme Gecikmelerine İlişkin Basın Toplantısı

TEB Genel Başkanı Ecz.Mehmet Domaç, Bağ-Kur ve SSK güvenlik şemsiyesi altındaki hastalara verilen ilaçların “bir türlü alınamayan” bedellerini tahsil edebilmek için tasarlanan eylem planını bir basın toplantısıyla açıkladı.

Serbest eczanelerin Bağ-Kur ve SSK güvenlik şemsiyesi altındaki hastalara verdiği ilaçların bedellerinin, sözleşmelerde belirtilen süre misliyle aşılmış olmasına rağmen ödenmemesi üzerine 5 Ağustos 2002 günü Ankara’da toplanan 4. Başkanlar Danışma Kurulu, “ilgili kurum, kuruluş ve bakanlıkların dikkatinin çekilmesi”, ödemeler yine de yapılmazsa “ilgili sosyal güvenlik kurumları hakkında icra işlemi başlatılması” kararı aldı. Gelişmelerin kamuoyuna duyurulması amacıyla Türk Eczacıları Birliği Genel Başkanı Ecz. Mehmet Domaç, 15 Ağustos 2002 günü TEB Merkez Heyeti Toplantı Salonu’nda bir basın toplantısı düzenledi. Yazılı ve görsel basının büyük ilgi gösterdiği toplantıda Ecz. Domaç şunları söyledi:

Değerli Basın mensupları,

Bildiğiniz gibi, Avrupa Birliği’ne tam üyelik sürecinde ilginç ve bir o kadar da önemli gelişmelerin yaşandığı bir dönemden geçiyoruz. “Tren kaçtı, kaçıyor” derken, seçim atmosferi içinde gerçekleşmesi pek umulmayan gelişmeler oldu; AB standartlarını en azından belli alanlarda hayata geçirecek “uyum paketi” TBMM’den geçti.

Bu gelişme, tüm topluma, tüm meslek gruplarına ve “İdare”ye Avrupa standartlarını öğrenme ve yeniden değerlendirme konusunda hem bir olanak ve hem de sorumluluk yüklüyor.

Bilindiği gibi, AB haritasındaki sosyal örgütlenmenin en belirgin özelliklerinden biri de, sosyal güvenlik sistemlerinin bireyin “sağlıklı” yaşamasını sağlamaya yönelik kurgulanışıdır.

Pazar merkezli yapılanmadan insan merkezli örgütlenmeye doğru hızla ilerleyen Avrupa Birliği, “sosyal güvenlik” alanını da bu ilerleyişin gereklerine uygun biçimde düzenlemektedir. Bu çerçevede, sağlık hizmetinin süre-

liliğini sağlayan en önemli unsurlardan biri olarak, ilaç bedellerinin geri ödemesinde kalıcı çözümler üretilmekte, ödeme süreci hızlandırılmaya çalışılmaktadır.

Küçük bir örnekle; yıllardır Türk eczacılarının en büyük sıkıntısı olan “geri ödeme” konusu, Fransa’da “sadece dört gün içinde” tamamlanan bir uygulama haline çoktan gelmiştir. Yani bir Fransız eczacısı, herhangi bir ilacın bedelini en çok dört gün içinde ilgili sosyal güvenlik kurumundan alabilmektedir.

Bizde ise durum hayli farklı: Bağ-Kur’lu hastalara verilen ilaçların bedelinin, ithal ilaçta bir ay, yerli ilaçta en geç iki ay içinde; SSK’lı hastalara verilen ilaç bedellerinin ise “faturanın kuruma tesliminden sonra en geç 30 gün içinde” geri ödenmesi zorunluysen, bu süre bugün itibarıyla Bağ-Kur’da 105-110 günlere, SSK’da da 60 güne çıkmış durumda. Yani 1,5 ay ve üzeri gecikmeler söz konusu... Bu gecikmelere bağlı olarak, ülke genelindeki serbest eczacıların halen Bağ-Kur’da 135 trilyon lira, SSK’da ise 70 trilyon liraya ulaşan günün geçmiş alacakları bulunmaktadır.

Dikkatlere sunduğumuz tablonun doğal sonucu, gerek Bağ-Kur ve gerekse de SSK ile anlaşmalı eczacıların anlaşmalarda belirtilen ödeme sürelerini çok aşan aksamlar nedeniyle hizmeti sürdürülemez noktaya gelmesidir.

Artık "rutin" hale gelen geri ödeme problemleri ve krizin diğer etkileri nedeniyle ülke genelinde her 24 eczaneden biri kapanmış durumdayken, bu sayıyı daha da kabartacak bir süreci yaşıyoruz.

İlaç bedelini sosyal güvenlik kurumlarından tahsil edemeyen eczacı, dağıtım kanallarına aylık yüzde 12 gecikme faiziyle ödeme yapmak durumunda. Buna karşılık, eczacıların kamudan alacakları söz konusu olduğunda gecikme süresi ne olursa olsun, "mevzuat buna uygun değil!" gerekçesiyle gecikme faizi uygulanmamaktadır. Oysa hepinizin de bildiği gibi, İdare, kendi alacakları söz konusu olduğunda, bindirilmiş faizlerle birlikte yer yer aylık yüzde 7'yi de aşan gecikme faizleri uygulayabilmektedir.

Sağlık hizmetinin kesintisiz sürdürülebilmesi için, toplumun önemli bölümünün sağlık güvencesini üstlenen Bağ-Kur ve SSK'da birikmiş eczacı alacaklarının süratle ödenmesi gerekiyor.

Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti ve Eczacı Odası başkan ve yöneticilerinin tamamının katılımıyla 5

Ağustos 2002 günü Ankara'da gerçekleşen Başkanlar Danışma Toplantısı, geri ödeme sorununun çözülmemesi durumunda, sürece ağırlık koyma kararıyla noktalandı.

Bağ-Kur ve SSK tarafından eczane alacaklarının ödenmemesi, yalnızca ürettiği sağlık hizmeti ve emeği karşılığında varolabilen eczacıları son derece güç durumda bırakmıştır. Buna bağlı yaşanacak olası sorunlarda eczacıların sorumluluğunun da tümüyle ortadan kalkacağı bilinmelidir.

Türk Eczacıları Birliği Başkanlar Danışma Kurulu toplantısı kararı gereğince, eczane geri ödemelerinin bir an önce yapılmaması durumunda ilgili sosyal güvenlik kurumları hakkında icra işlemi başlatılacağını bildirmek isteriz.

Hiç arzulanmadığı halde sağlık hizmeti sunumunda sıkıntı yaratabilecek bu noktaya gelinmeden önce konuyu ilgili kurumların ve kamuoyunun dikkatine sunmak istiyoruz.

Kamu yönetiminin Avrupa Birliği'ne uyarlanma çabalarının yoğunlaştığı şu günlerde, ilaç alacakları sorununa çözüm getirilmesi, iflas noktasına sürüklenen eczacıları bir ölçüde rahatlatacağı gibi, geri ödeme sistemlerinin AB normlarına uygun düzenlenmesinde de belki bir başlangıç olacaktır.

TEB Genel Başkanı Ecz. Mehmet Domaç, gazetecilerin sorularını şöyle yanıtladı:

Geri ödemeler konusunu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eski Bakanı Yaşar Okuyan'la daha önce görüşmüştünüz. Kendisi bu paraların ödeneceğini söylemişti. Bir sonuç çıkmadı mı, ne oldu?

→ Çok net olarak şunu söyleyeyim: Hiçbir sonuç çıkmadı, sadece sözden ibarettir.

Peki icra davası hakkında bir tarih belirlediniz mi?

→ Bu ay sonunda... İlgili kurumlar 30 Ağustos itibarıyla icraya verilmeye başlanacak.

Bu eylem takviminin çözüm olabileceğini düşünüyor musunuz?

→ Tabii ki. Bakın, hükümet düzeyinde siyasi kararlılık olmadığı sürece, sağlığı önceleyen, sosyal devleti öne çıkaran politikalar olmadığı sürece bu sorun kangren haline gelir. Şu aşamada en azından, gerçekçi ve sorunu içtenlikle çözmeye yaklaşımıyla hareket edileceğini umuyoruz. Siyasi iktidar kaynaklarını rasyonel kullanırsa bu sorun çözülür. Açık konuşmak gerekirse dünyanın hiçbir ülkesinde böyle bir şey olamaz. Ödemelerin yapılmaması eczacılar yönünden çok ciddi bir sermaye erozyonu yaratmaktadır. Parasını alamayan eczacı, öte tarafta kendi borçları için katmerli faizlerle ödemek durumdadır. Sadece eczacının sorunu da değildir bu. Sektörün gelişmesini de engelliyor. Eczacılık hizmetinin niteliğinin artmasını önüyor. Depoculuk hizmetini güçleştiriyor, sanayide yeni yatırımlar yapılmasını önüyor. Bunlar hep birbirine bağlı şeylerdir.